

ความเป็นมา... กองทุนเสริมสมอง

โดย ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน

ทุนเสริมสมองเป็นทุนการศึกษาที่ ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้ริเริ่มขึ้นด้วยความสนับสนุนจากเครือข่ายบริษัทเจริญโภคภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนที่เรียนดีเด่น มีความประพฤติดีแต่ขาดทุนทรัพย์ ซึ่งหากมิได้รับทุนการศึกษาอย่างเพียงพอแล้วจะไม่อาจศึกษาต่อเกินการศึกษาภาคบังคับได้ ทุนนี้จะส่งเสริมให้เยาวชนได้มีโอกาสศึกษาต่อสูงขึ้นไปตามความสามารถของตน ทุนเสริมสมองเริ่มดำเนินการในฐานะโครงการฝ่ายเอกชนที่รัฐบาลรับไว้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ในปี พ.ศ. 2525 โดยมีคณะกรรมการบริหารทุนการศึกษาของบริษัทเจริญโภคภัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบ ต่อมาเมื่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้จัดตั้งกองทุนการศึกษาเสริมสมอง และรับนักเรียนทุนเสริมสมองเข้าเป็นนักเรียนสาธิตในระบบเปิด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจึงได้รับภาระการบริหารทุนเสริมสมองมาดำเนินการอีกทางหนึ่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา

เงินทุนเสริมสมอง ซึ่งได้รับการบริจาคจากเครือข่ายบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ หน่วยงานเอกชนบุคคลผู้มีจิตศรัทธาและกองทุนการศึกษาเสริมสมองของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้จัดสรรให้แก่ นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศมาแล้ว 4 รุ่น คือ รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2525 จำนวน 74 ทุน รุ่นที่ 2 ปีการศึกษา 2526 จำนวน 72 ทุน รุ่นที่ 3 ปีการศึกษา 2527 จำนวน 73 ทุน และรุ่นที่ 4 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 73 ทุน

วัตถุประสงค์

ทุนเสริมสมองมีวัตถุประสงค์ที่จะให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีผลการเรียนดีเด่นและมีฐานะยากจน ไม่อาจเรียนต่อได้ด้วยทุนทรัพย์ของครอบครัว โดยจะจัดสรรให้นักเรียนทุกจังหวัดทั่วประเทศจังหวัดละไม่น้อยกว่า 1 ทุน เป็นทุนที่ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเต็มรูปแบบประหยัด และให้ทุนต่อเนื่องตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรี ผู้ได้รับทุนจะเลือกเรียนสาขาวิชาใดก็ได้ตามความถนัดและความสนใจในสถาบันการศึกษาในประเทศตั้งแต่เริ่มรับทุนจนถึงระดับปริญญาตรีโดยไม่มีเงื่อนไขผูกมัดแต่ประการใด

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอรับทุน

นักเรียนซึ่งมีผลการเรียนดีเด่นอย่างต่อเนื่องในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 และขาดแคลนทุนทรัพย์หากมิได้รับทุนการศึกษานี้แล้วจะไม่สามารถศึกษาต่อได้รวมทั้งจะต้องมีความประพฤติเรียบร้อยและมีสุขภาพดี

ลักษณะและเงื่อนไขของทุน

ทุนการศึกษานี้เป็นทุนที่ให้เป็นการใช้จ่ายได้เพียงพออย่างประหยัด สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในแต่ละระดับ ดังนี้

1. ทุนการศึกษานี้จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ
  - ระดับมัธยมศึกษาต้น (ม.1-ม.3) ทุนละ 4,000 บาท ต่อปี
  - ระดับมัธยมศึกษาปลาย (ม.4-ม.6) ทุนละ 6,000 บาท ต่อปี
  - ระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ทุนละ 10,000 บาท ต่อปี
2. เป็นทุนที่มอบให้ในลักษณะต่อเนื่อง คือ ผู้รับทุนจะได้รับทุนนี้ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป ทุกปีจนถึงชั้นสูงสุดตามความสามารถของผู้รับทุน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินระดับปริญญาตรี
3. ทุนนี้จะมอบให้แก่นักเรียนผู้ได้รับทุนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยในประเทศแล้วเท่านั้น
4. ผู้รับทุนจะต้องมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีและมีความประพฤติดีตลอดเวลาที่รับทุนนี้ คือ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยตลอดปีไม่ต่ำกว่า 3 จากระบบคะแนนเฉลี่ย 4 ในระดับมัธยมศึกษา ส่วนระดับอุดมศึกษาจะได้กำหนดต่อไป
5. จำนวนทุนที่จะให้นั้น จะพิจารณาเป็นปีๆ ไป โดยจะพยายามจัดให้จังหวัดละ 1 ทุน ทั่วประเทศ

การคัดเลือกผู้ได้รับทุน

วิธีการคัดเลือกผู้ได้รับทุนเสริมสมอนั้น กำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษาเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าเกณฑ์ โรงเรียนละ 1 คน ไปยังคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนจะคัดเลือกให้เหลือ 1 คน เพื่อเสนอต่อไปยังคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจะคัดเลือกให้เหลืออำเภอละ 1 คน เพื่อเสนอต่อไปยังคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจะส่งผลการคัดเลือกไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อจัดส่งให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชดำเนินการเสนอคณะกรรมการทุนการศึกษาเสริมสมอง ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา ผู้แทนผู้บริจาคทุนและอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เป้าหมายของโครงการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับนักเรียนทุนเสริมสมองเข้าเป็นนักเรียนสาธิตในการศึกษาระบบเปิดตั้งแต่ พ.ศ. 2526 เพื่อเป็นบริการทางวิชาการแก่สังคมและส่งเสริมด้านการค้นคว้าวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยมีสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ การดำเนินงานประกอบด้วย การติดตามผลการศึกษาและพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักเรียนตั้งแต่เริ่มรับทุนจนจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และการพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อให้นักเรียนมีความเจริญ

งอกงามในทุกด้านและเป็นกำลังสำคัญของประเทศไทยต่อไป ทั้งนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้จัดตั้ง “กองทุนการศึกษาเสริมสมอง” เพื่อให้ดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ และขอรับบริจาคเงินจากผู้มีศรัทธา ซึ่งผู้บริจาคมีสិทธิหักลดหย่อนภาษีได้ตามประมวลรัษฎากร

บันทึกกิจกรรมเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์
นักเรียนสาธิตเสริมสมอง
ระหว่างวันที่ 7-11 พฤษภาคม 2528

โดย ทวีศักดิ์ จินदानุรักษ์